

Novinarska konferenca, 13.5.2015, Martina Stupar,

podpredsednica Sindikata Glosa, Sindikalna zaupnica na ZRSVN:

»(NE)načelnost na področju varstva narave v Sloveniji«

Glosa, sindikat kulture in narave; Mitja Šuštar, predsednik, Martina Stupar, podpredsednica in sindikalna zaupnica Glose na Zavodu Republike Slovenije za varstvo narave, Tea Lukan Klavžer, sindikalna zaupnica Glose na Triglavskem narodnem parku, Borut Lozej, sindikalni zaupnik Glose v regijskem parku Škocjanske jame.

In zakaj ne-načelnost na področju varstva narave.

Verjetno ni lepšega primera za pojasnitev načelnega stališča, kot je to v primeru varstva narave. Dotika se nas vseh in vsakega posebej, saj smo tudi sami del narave in je zato varstvo narave nekaj, s čemer se na načelni ravni vsi strinjamo in ga podpiramo do točke, ko so pod vprašajem individualni interesi. Od tu naprej narava predstavlja birokratsko oviro. Načeloma smo za, dokler...

Enako (ne)načelno stališče se kaže tudi na nivoju države, ki je podpisnica mednarodnih deklaracij in direktiv, ki je sprejela nacionalne zakone, akte, uredbe in odloke, države, ki je ustanovila zavarovana območja in javne zavode za izvajanje naravovarstvenih nalog, države, ki ima varstvo narave in skrb zanjo zapisano v ustavi. Ne zamerite za malo daljši vod, a je pomembno razumeti okoliščine in stanje duha v varstvu narave.

V Sloveniji je trenutno okoli 12 % površine v zavarovanih območjih, 37% varovanih v okviru Nature 2000, status naravne vrednote pa je podeljen 16.115 vrednim delom narave. Na načelni ravni smo zopet odlični, težava pa nastopi, ko je zaveze potrebno tudi izvajati (zagotoviti finančna sredstva). Krovna strokovna organizacija je Zavod RS za varstvo narave, poleg tega pa je 12 širših zavarovanih območij - parkov, ki imajo različne upravljavce. V osmih od teh parkov je država ustanovila javne zavode.

Za varstvo narave v Sloveniji, če govorimo o javni službi je v javnih zavodih zaposlenih manj kot 200 ljudi. In, ker smo »majhni« za urejanje naših težav nikoli ni bil pravi čas. V zadnjih petih letih je Sindikat Glosa redno opozarjal na težave in vsakemu novemu ministru za okolje (za osvežitev spomina) od leta 2009 so se zvrstili Karel Erjavec, Roko Žarnič, Franc Bogovič, Dejan Židan in aktualna ministrica Irena Majcen, da o številu državnih sekretarjev niti ne govorimo. Edino srečanje z ministrico Ireno Majcen je bilo januarja letos, a več kot do vljudnih pozdravov in predstavitev ni prišlo. In tako težave zaposlenih ostajajo nerešene in se celo kopičijo. Že vrsto let se zmanjšujejo sredstva, ki so potrebna za izvajanje osnovnih nalog javnih zavodov, in to poleg slavnega ZUJF. Tako tudi letos Ministrstvo za okolje in prostor načrtuje dodatno zmanjšanje proračunskih sredstev, in zaradi tega letni finančni načrti še niso sprejeti.

Nekaj števil; ZRSVN-ju po predlaganem rebalansu v letu 2015 primanjkuje 225.000€, od tega 107.000€ za plače, skoraj 100.000€ za materialne stroške, 20.000€ za investicije (80% osnovnih sredstev je odpisanih). Zavod ima izpostave območnih enot v sedmih mestih po državi in osrednjo enoto v Ljubljani. Če denarja ne bo, bomo konec leta brez plač, terenskega dela ne bo mogoče izvajati, ogroženo bo celotno izvajanje javne službe, izvajanje obveznosti iz varstva pri delu ne bo mogoče..... V nasprotju s tem, pa se strokovne naloge povečujejo (evropske direktive, ..).

Zaposleni se srečujemo tudi s sistemskimi težavami, vse pa se stopnjuje zaradi neodzivnosti MOP-a. Pričakujemo in zahtevamo socialni dialog. Sindikat Glosa je že v lanskem aprilu zbral in takratnemu ministru Dejanu Židanu poslal peticijo, ki so jo podpisali praktično vsi zaposleni, z zahtevo, da se začnejo pogajanja za **panožno kolektivno pogodbo za varstvo narave**, ki poleg ureditve področja vsebuje nujne ukrepe, vezane na posamezna delovna mesta. Smo verjetno edina stroka brez strokovnih nazivov. Zgodilo se ni nič.

Martina Stupar